

Hartenkreten

1 Zingen is al zo oud als de wereld. Er gaan zelfs verhalen dat de wereld is ontstaán uit klank. Uit hartenkreten van de over elkaar heen buitelende elementen van de chaos; van een nog niet tot aanzijn geroepen wereld.

Ja, - is de aarde uit klank ontstaan? Uit hartenkreten de chaos te overkomen? -

De chaos van tegen elkaar botsende ijsschotsen. In borrelende vulkanen. Van loeiende winden en klotsende watermassa's. Aanzwellende zandstormen. -

Heeft klank de getijden ingezet?

Ontstaat naast het zingen van de elementen, van al wat leeft, het zingen van ménsen die op een gegeven moment de aarde bevolken?

Als de juiste toon een snaar weet te raken, dan ontstaat als éérste een lofgezing, een juichen. Het schreeuwen van de chaos wordt een juichen, een lofgezing - wie weet zelfs een áánmoedigen zoals je nu nog kan beleven in het voetbalstadion. Van de ene kant golft het geluid naar de andere kant. Of ben je weleens bij een demonstratie geweest? Dat je samen met een hele groep mensen was, leuzen werden gescandeerd, die plotseling tot een soort lied kunnen worden waarin hoop doorklinkt. Op die momenten kan een demonstratie naast woede, verdriet, zelfs haat iets feestelijks krijgen, - omdat de zang een andere laag beroert, de scherpe kantjes er mogelijk vanaf kan halen. Je voelt, hoort, dat je niet alleen staat. Het is een wonder als dat gebeurt.

Als de delen één zijn geworden, of meer nog..... op elkaar afgestemd geraken.

Zoals bij een canon ad infinitum, tot in het oneindige. Dat je zowel deel neemt aan de samenzang, als zelf geeft.....namelijk je eigen inzet. Je dráágt met je stem en je wórdt gedragen op de vleugels van een lied. Wat een ervaring als de melodie wordt opgepikt, elders wordt ingezet en de canon vindt zijn weg in de ruimte, waardoor muren afbrokkelen en barrières geslecht. Een feest. Proberen? **Zing Jubilate Deo!**

2 Psalm 117 is de kortste psalm van de hallel psalmen. De halleluja psalmen. Lofpsalmen. De psalmen 113 tot en met 118. De oogstpsalm werd psalm 117 op een gegeven moment genoemd. Er moest gewerkt worden en geen tijd verspild aan het reciteren van lange psalmen. Psalm 117 telde wel als hele psalm, dus die was oké. Terecht denk ik.

Als je de psalm langzaam tot je door laat dringen besef je dat de lóf in de psalm het belangrijkste is. En dan is die korte psalm voor een dag meer dan genoeg.

Als je de dag begint met dat zoals- wij -dat- zongen- laudate omnes gentes, latijn voor de eerste woorden van psalm 117, en je neemt dat lied mee naar het oogsten, of naar hoe je dag eruit ziet, dan kan er iets heel bijzonders door je heen gaan. Zelf heb ik dat meermalen ervaren. En ik ben wat dat betreft vast en zeker niet de enige. Er zijn de gedachten rondom laudate omnes gentes, terwijl ik die hum of de woorden ook wel uitspreek. Hoe zou de wereld er uitzien als alle volken inderdaad zouden prijzen in plaats van bezig zijn met oorlog voeren, elkaar de loef afsteken, geld verdienen. Dan zou het ondenkbaar zijn dat de aarde vernietigd werd, mensen zouden worden gedood, nee, dan zou de aarde worden bemind, verzorgd en mensen zouden meer naar elkaar durven omzien. Bij het neuriën of zingen van laudate omnes gentes komt er een gevoel dat wát er in de wereld ook gebeurt jij zelf tóch in staat bent om te prijzen en met dat je zingt, prijst, getuige bent van een andere wereldorde. Dat geschiedt op de laag van het *hart*. De psalm wordt daarmee een psalm om het uit te houden in dit leven.

Mozart componeerde ook een stuk naar aanleiding van deze psalm. Een jonge jongen nog de hoge tonen halend zingt solo dat laudate. Vaak rond kerst alleen op het podium in enorme zaal. Alsof je als de Wijzen bij onder de ster bent aangeland en neerknielt bij dat kwetsbare kindje in de kribbe, zo mooi. Mensen worden in ontroering gebracht, aangeraakt door het zingen of door dat kerstverhaal dat hoe kwetsbaar ook eigenlijk niet stuk kan, of wél?

Vervolgens zijn er dan toch weer allerlei woorden. Om te zorgen dat die schoonheid, het mooie en de vreugde daarom niet verloren gaan.

We zingen **Het lied tegen de derde wereldoorlog**.

3 Zingen verbindt. Niet alleen mensen met elkaar. Niet alleen functioneel. Om met elkaar te communiceren in de bergen bijvoorbeeld. Op de jacht, op het slagveld.

Niet alleen met de Allerhoogste, met het woord en weerwoord van de prijzende priesterkoren. Niet alleen met je eigen oorsprong, de klank binnen in je, waarmee jij het uithoudt in dit leven: de verhoogde toon op momenten van vreugde, een stem die bijna zoek is als je trilt van woede of beeft van angst. De vertrouwde klank waarmee je in het ritme van de ademhaling van de slaap terecht komt, je overgevend aan het lied van de nacht. Niet alleen dit en dat. Er is nog wat. Je komt met die rare of vertrouwde klanken stapje voor stapje dichterbij de verbondenheid, die wonderlijke verbondenheid die het gewoonweg met- alles-om-je- heen betreft. Je kan in verbondenheid komen met het geluid van de deuren die je zou willen dichtslaan bij de woede, met de glazen die staan te trillen als jij beeft van angst. Met het geluid van het waaien van de wind als je nadenkt, het ritselen van blaadjes door een heel zacht briesje op een warme zomerdag bij diepe vreugde. Zingen kan je in verbondenheid brengen met niets minder dan de hele kosmos.

Niet voor niets spraken mensen door de eeuwen heen in hun liefde voor wijsheid al vanaf heel lang geleden over de harmonie der sferen. Ver voorbij het dagelijks bereik van de verschillende zintuigen. Bij de harmonie der sferen doet alles mee. Onder, boven de aarde, te midden van het sterrenstelsel. Denk ook aan de engelenkoren ergens in het luchtruim. Dit bracht mij op de gedachte dat het zingen tevens een verbondenheid te weeg brengt met een ver voorbij deze tijd van leven.

Als je bijvoorbeeld dat *laudate omnes gentes* vele malen zingt dan voel je je niet allen verbonden met je geloof, de hoop, de liefde die binnen in je zitten. Het is alsof je door het herhalende weggevoerd wordt van jezelf. Alsof je wordt opgenomen in het koor van mensen die in een verleden hebben gezongen, in het koor van mensen die na jou zullen zingen. Van de hele kosmos die zingt. En dan kom ik opnieuw uit bij de canon. Daarin komt alles samen. We zullen er nog zingen. Je zingt en de volgende groep zet in. En nog één en nog één. Op zeker moment eindigt de canon, maar de canon bergt ook een stukje eeuwigheid in zich om zo te zeggen, wat je helemaal niet zo kunt zeggen. Je kan eeuwig doorzingen, maar zo is het niet.

Een ander aspect dat ik nog met u/jullie wil delen van dat eindeloos zingen is dat jij en de melodie bijna twee verschillende entiteiten worden en een relatie met elkaar aangaan. Je sluit vriendschap. Zo omschreef een meisje haar ervaring van meer dan twaalf uur dansen op een techno dance feest het. Je raakt verliefd op de melodie die telkens in een net iets andere gedaante verschijnt. En dan gebeurt er iets. Bij vriendschap, bij liefde is er iets aanwezig, voeg ik er nu aan toe. Daar is.... Kun je de rest zonder een brok in de keel uitspreken? Je hoeft het niet te proberen.

Zing het maar!

Zingen: **Waar vriendschap is en liefde, daar is God.**

Laatviering 7 januari in de serie: Laat mij maar zingen: Hartenkreten

Yvonne Bos